

פתרון מקוצר לבחינה מ 08/02/11

שאלה 1

א $\left(\frac{4}{4+2}\right)^2 = \frac{4}{9}$

ב $\frac{4 \cdot 3}{6 \cdot 5} = \frac{\binom{4}{2}}{\binom{6}{2}} = \frac{2}{5}$

ג בין אם מוציאים עם החזרה או בלי החזרה, אז התוחלת היא $2 \cdot \frac{4}{4+2} = \frac{4}{3}$ כתוחלת סכום של שני

אינדיקטורים בעלי הסתברות $\frac{4}{4+2}$ להצלחה כל אחד. לכן לפי חישוב תוחלת שלמה, התוחלת היא

$$2 \cdot \frac{4}{4+2} = \frac{4}{3}$$

לפי דרך נוספת: התוחלת שווה ל

$$\left(0.5 \cdot 2 \cdot \frac{4}{6} \cdot \frac{2}{6} + 0.5 \cdot \frac{\binom{4}{1} \binom{2}{1}}{\binom{6}{2}}\right) \cdot 1 + \left(0.5 \cdot \frac{4}{6} \cdot \frac{4}{6} + 0.5 \cdot \frac{\binom{4}{2}}{\binom{6}{2}}\right) \cdot 2$$

ד יהי A - המאורע שהוצאנו עם החזרה.

יהי B - המאורע ששני הכדורים הראשונים הם כחולים.

יהי D - המאורע שהכדור השלישי הוא כחול.

פתרון בגישה ראשונה:

$$P(D|B) = P(A|B)P(D|A \cap B) + P(\bar{A}|B)P(D|\bar{A} \cap B)$$

$$P(\bar{A}|B) = 1 - P(A|B) \quad \text{כאשר מתקיים:} \quad P(A|B) = \frac{0.5 \cdot \frac{4}{9}}{0.5 \cdot \frac{4}{9} + 0.5 \cdot \frac{2}{5}}$$

$$\text{ומתקיים} \quad P(D|A \cap B) = \frac{4}{4+2} \quad \text{ו} \quad P(D|\bar{A} \cap B) = \frac{4-2}{(4+2)-2}$$

חסרים כבר שני כדורים כחולים.

$$P(D|B) = \frac{P(D \cap B)}{P(B)} = \frac{0.5 \cdot \left(\frac{4}{6}\right)^3 + 0.5 \cdot \frac{4 \cdot 3 \cdot 2}{6 \cdot 5 \cdot 4}}{0.5 \cdot \frac{4}{9} + 0.5 \cdot \frac{2}{5}} \quad \text{פתרון בגישה שניה:}$$

כאשר $D \cap B$ זה המאורע ששלושת הכדורים הם כחולים.

שאלה 2

א X הוא מספר תוצאות ה"עץ" בשתי הטלות ב"ת של מטבע מאוזן. ראינו שבהטלות ב"ת של מטבעות, די בכך שאחד המטבעות יהיה הוגן, כדי שהסכום יהיה זוגי בסיכוי 0.5.

$$P(Y \text{ זוגי}) = P(Y = 0) + P(Y = 2) = \left(\frac{2}{3}\right)^3 + \binom{3}{2} \left(\frac{1}{3}\right)^2 \frac{2}{3}$$

(אפשר היה לחשב את הסיכוי ש X זוגי באותה דרך.)

ב בלי שום קשר לאי תלות, תמיד תוחלת סכום שווה לסכום התוחלות.

$$E(X + Y) = E(X) + E(Y) = 2 \cdot \frac{1}{2} + 3 \cdot \frac{1}{3} = 2$$

$$\begin{aligned} P(X > Y) &= P(X = 1, Y = 0) + P(X = 2, Y = 0) + P(X = 2, Y = 1) \\ &= P(X = 1)P(Y = 0) + P(X = 2)P(Y = 0) + P(X = 2)P(Y = 1) \\ &= 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^3 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^3 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 \cdot 3 \cdot \frac{1}{3} \left(\frac{2}{3}\right)^2 \end{aligned}$$

(1) הודות לאי תלות, הסתברות החיתוך שווה למכפלת ההסתברויות.

ז Z יכול לקבל כל ערך שלם אי שלילי. הוא יכול למשל לקבל את הערך 8. במקרה זה $Z - X - Y$ מקבל ערך גדול מ 2. Z יכול לקבל את הערך 0. במקרה זה $Z - X - Y$ מקבל ערך שלא גדול מ 0. לכן קבוצת הערכים ש $Z - X - Y$ יכול לקבל היא יותר ממספר אחד. לכן המשתנה אינו משתנה מנוון. יש סטייות מהתוחלת ולכן בכל מקרה השונות אינה אפס.

שאלה 3

א זה יכול לקרות רק אם הסדרה היא של תוצאות "6" במקומות האי זוגיים ותוצאות "5" במקומות

$$\text{הזוגיים או להפך. ההסתברות לכך היא } 2 \cdot \left(\frac{1}{6}\right)^{10}$$

ב זוג הטלות סמוכות מסתכם ב 11 אם באחת מהן התקבל "5" ובאחרת התקבל "6". זה קורה בסיכוי

$$2 \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} = \frac{1}{18}$$

לכן תוחלת

$$\text{הסכום היא } 9 \cdot \frac{1}{18} = 0.5$$

ג נסתכל על 9 אינדיקטורים שכל אחד מהם ייצג קבלת סכום 11 בשתי הטלות סמוכות.

$$\text{לכל } i : V(X_i) = \frac{1}{18} \cdot \frac{17}{18}$$

עבור i, j שהם לא סמוכים מתקיים $Cov(X_i, X_j) = 0$ כי אין תלות ביניהם.

עבור X_i, X_{i+1} מתקיים

$$Cov(X_i, X_{i+1}) = E(X_i X_{i+1}) - E(X_i)E(X_{i+1}) = 2 \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} - \frac{1}{18} \cdot \frac{1}{18}$$

(1) כדי שיתרחשו X_i וגם X_{i+1} צריך לקבל רצף 565 או רצף 656.

יש 9 אינדיקטורים ויש 8 זוגות של אינדיקטורים שכנים לכן

$$V(X) = 9V(X_1) + 2 \cdot 8Cov(X_1, X_2)$$